

Wijzigingen handhavingsbeleid ACM tijdens de corona-crisis

door Gerard van der Wal

Het uitzonderlijke karakter van de huidige coronacrisis is voor de ACM reden bepaalde vormen van horizontale samenwerking tussen (potentiële) concurrenten met het oog op het algemeen belang te versoepelen.

De Autoriteit Consument & Markt (ACM) heeft op 18 maart 2020 een nieuwsbericht op de website geplaatst (<https://www.acm.nl/nl/publicaties/toezicht-acm-tijdens-coronacrisis>) met de titel 'Toezicht ACM tijdens coronacrisis'. In dit nieuwsbericht staat eigenlijk niets... De ACM herhaalt (heel kort) een aantal hoofdregels op het terrein van het mededingings- en consumentenrecht. Er staat niet (veel) meer dan een verwijzing naar de ruimte die de bestaande rechtsregels bieden aan bedrijven 'om in tijden als deze samen te werken om te voorkomen dat mensen en bedrijven de dupe worden'. Hoeveel houvast biedt dat?

Het FD van 18 maart 2020 is hierover veel concreter op basis van mededelingen van de bestuursvoorzitter van de ACM, mr. Martijn Snoep, tijdens de presentatie van het jaarverslag van de ACM (<https://fd.nl/economie-politiek/1338378/acm-versoepelt-concurrentieregels-vanwege-coronacrisis>): *Supermarkten mogen volgens deze 'crisisaanpak' elkaar informeren over hoeveel voorraden ze beschikken. Logistieke dienstverleners mogen samenwerken om de Nederlandse burgers van levensmiddelen te voorzien. Branches mogen met elkaar afspraken maken over een soepele omgang met debiteuren. En groothandels in geneesmiddelen mogen elkaar op de hoogte stellen over de hoeveelheid artikelen die ze verkopen. Het moet dan wel 'noodzakelijk' zijn dergelijke horizontale afspraken te maken en informatie tussen concurrenten uit te wisselen.*

Het verdient de voorkeur deze 'concretisering' ook op de website van de ACM te herhalen. We moeten nu maar hopen dat het FD de bestuursvoorzitter juist en volledig citeert en weergeeft (daar heb ik in het geval van het FD overigens geen zorgen over).

Dit zijn tijden waarin de ruimte binnen de grenzen van het mededingingsrecht moet worden gezocht en gebruikt. Het is goed dat de ACM dit signaal afgeeft en bereid is mee te denken waar dat nuttig of nodig is. Dergelijke ruimte is er. Het verbod op concurrentiebepalende afspraken moet toegepast worden en uitgelegd worden in de geldende economische, feitelijke en maatschappelijke context. Een belangrijke rechtvaardiging in deze coronacrisis kan zijn - met name voor de (als voorbeelden?) door de bestuursvoorzitter van de ACM genoemde samenwerking - 'een verbetering van de productie of van de distributie', waarbij deze (genoemde) afspraken de consumenten ten goede komen en niet leiden tot verdergaande onnodige beperkingen of uitsluiting van een wezenlijk deel van de concurrentie. Niet zozeer een situatie van 'nood breekt wet', maar van een wetsuitleg en -toepassing die (sterk) rekening houdt met de feitelijke en economische context.